

DER S 724

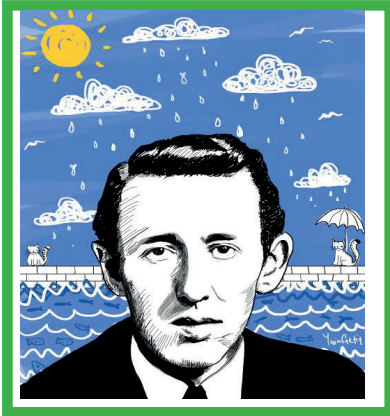
2018-2019 8. SINIF ORHAN VELİ KANIK DENEMESİ

Bayram DEMİR'in dizgisiyle
Eyüp HAYTA başkanlığında hazırlanmıştır.

Sorularıyla Katkıda Bulunanlar

Eyüp Hayta
Murat Çelik
Orhan Balcı
Ümit Şen

Bu sınav öğrencilerimizin 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı 1.Dönem Çalışma larını Değerlendirmek Amacıyla Hazırlanmış, 1. Dönem Kazanımları Dikkate Alınarak Oluşturulmuştur.

*İşim gücüm budur benim,
Gökyüzünü boyarım her sabah,
Hepiniz uykudayken.
Uyanır bakarsınız ki mavi.*

CEVAP ANAHTARI

1.C	6.B	11.B	16.A
2.D	7.D	12.C	17.A
3.C	8.B	13.A	18.D
4.C	9.B	14.B	19.A
5.C	10.D	15.D	20.A

İlk üç soruyu aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Öğretmenleri arasında yer alan ünlü şair Ahmet Hamdi Tanpınar başta olmak üzere, Halil Vedat Fıratlı ve Yahya Saim Sinanoğlu'nun desteğini alan grup, yeni tarzlarını "Garip" başlığı altındaki bir bildiri ile "Varlık" dergisinin 1 Aralık 1939 tarihli 154'üncü sayısında açıkladı. Daha sonra grup, 1941'de "Garip" adlı şiir kitabını okuyucusuyla buluşturdu. Bu eserde Orhan Veli'nin 24, Oktay Rifat'ın 21, Melih Cevdet Anday'ın ise 16 şiiri yer aldı.

İlk şiirlerinde Mehmet Ali Sel imzasını kullanan ve aşk, özlem, çocukluk anıları gibi temaları ele alan Kanık, 1933'de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'ne kayıt oldu. Daha sonraki yıllarda buradaki öğrenimini yarıda bırakan usta şair, 1935'te bir süre yardımcı öğretmen olarak çalıştı.

Sonraki yıllarda geçimini yazarlık ve çevirmenlik yaparak sağlayan Orhan Veli Kanık, "İnsan", "Ses", "Gençlik", "Küllük", "İnkılapçı Gençlik", "Demet", "İşte ve Aile" gibi dönemin popüler kültür sanat dergilerinde manzume ve düz yazılar kaleme aldı. Mehmet Ali Aybar'ın çıkardığı Hür ve Zincirli Hürriyet gazetelerinde, 1947'de yarı siyasal değinmeler ve eleştiriler de kaleme alan Kanık, 1 Ocak 1949'da Ankara'da "Yaprak" dergisini 28 sayı boyunca çıkardı. Kanık, 1948'de ise bir süre, "Ulus" gazetesinde, "Yolcu Notları" başlığı altında bir düşüncüyü kesin yargılarla anlatan yazılar yazdı.

1 Bu metinden Orhan Veli ile ilgili,

- I. Şiirlerini farklı takma adlarıyla yazmıştır.
- II. Garip adlı şiir kitabını okuyucusuyla buluşturmuştur.
- III. Öğretmenlik de yapmıştır.
- IV. En çok şiirleriyle tanınmaktadır.

verilen yargılardan hangisi çıkarılabilir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

2 Yukarıdaki metinden hareketle Orhan Veli'nin hangi metin türünde yazılar yazdığını kesin olarak söyleyebiliriz?

- A) Deneme   B) Söyleşi
 C) Otobiyografi   D) Makale

3 Bu metinde yer alan altı çizili cümlelerin kaç yerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) 1   B) 2
 C) 3   D) 4

Ekip İşi

- 4** -Geçen hafta dersimizde Orhan Veli'yi işledik.
 -Genç öğretmenin sınıfta öğrencisine attığı bakış, öğrencinin ruhuna kadar işlemiştir.
 -Yeni açılan market son günlerde iyi işliyor.
 -Herkes işini bitirirken Seda, bugünün verilerini sisteme işlemekle meşgulü.
 -Sınavda son işlediğimiz konulardan soru yoktu.

Yukarıdaki cümlelerde "işlemek" sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

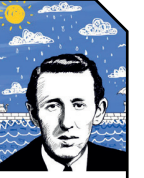
- A) 2   B) 3   C) 4   D) 5

Arkadaşım Türkçe Facebook Sayfası

- 5 (I)**1941 yılının Mayıs ayında Garip seçkisi yayımlandı. **(II)**Bu kitapta şairin yirmi dört şiirinin yanı sıra Melih Cevdet'in on altı, Oktay Rifat'ın ise yirmi bir şiiri yer aldı. **(III)**Kitabın içindeki şiirler kadar ses getiren ön sözünü ise Orhan Veli yazdı. **(IV)** Bu kitap sonradan Birinci Yeni olarak da anılacak Garip akımının başlangıcı oldu.

Yukarıda numaralandırılmış cümlelerin hangisi kanıtlanabilirlik açısından farklıdır?

- A) I   B)II
 C)III   D)IV

8. Sınıf

6 Küçüktüm, küçüktüm,
Oltayı attım denize;
Bir üşüşüverdi balıklar,
Denizi gördüm.

Bir uçurtma yaptım, telli duvaklı;
Kuyruğu ebemkuşağı renginde;
Bir salıverdim gökyüzüne;
Gökyüzünü gördüm.

Büyüdüm, işsiz kaldım, aç kaldım;
Para kazanmak gerekti;
Girdim insanların içine,
İnsanları gördüm.

Orhan Veli KANIK

Yukarıdaki şiirde hangi söz kullanılmıştır?

- A)Konuşurma-Kişileştirme
B)Kişileştirme-Karşıtlık
C)Benzetme- Konuşurma
D)Karşıtlık-Abartma

7 Sait Faik şöyle anlatmıştır Orhan Veli'yi: "İki incecik bacak, kısaca bir trençkot, kanarya sarısı bir kaşkol, müselle bir yüz, şişirilmiş bir göğse benzeyen bir sırt, denebilirse ergenlik bozuğu bir yüz. İşte görünüşte Orhan Veli."

Sait Faik'in sözünde yer alan anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açıklama B) Betimleme
C) Öyküleme D) Tartışma

8 Aşağıdaki cümlelerden hangisi yansıttığı düşüncenin özelliklerine göre (öznel-nesnel) diğerlerinden farklıdır?

- A)Şairin en son kitabı 200 sayfadan oluşuyor.
B)Melih Cevdet, Oktay Rifat ve Orhan Veli Garip akımının kurucusudur.
C)Orhan Veli şiirlerinin yanı sıra hikâye, deneme, makale ve çeviri alanında eserler verdi.
D)Okuyucular tarafından en beğenilen şiiri İstanbul'u Dinliyorum 'dur.

9 1. Metin

Orhan Veli; şiirlerinde insan, tabiat, aşk, savaş, barış, ümit, inanç, seyahat gibi bütünüyle gerçek ve günlük hayatın temalarını ele almıştır. Onun şiirlerindeki çocuksu söylemin katkılarıyla şu temalar da çok sık işlenmiştir: Çocuk saflığı, korkusuzluk, çelişki, şaşkınlık, yalnızlık, acımasızlık, utanmama, aldatma, doğallık, hazırcevaplık ve düz mantık.

2. Metin

Şair, herkesle hatta kendisiyle bile rahatlıkla alay edebilmektedir. Bu rahatlığı, sahip olduğu özgüvenle doğrudan alakalıdır. Geçmişine dair herhangi bir pişmanlığı olmadığı gibi geleceğe dair bir beklentisi de yoktur. Dolayısıyla alaya almadığı kimse yok gibidir. Kadınlar, erkekler, sanatçılar, siyasetçiler, askerler, devlet adamları hatta sevgililer...

Orhan Veli hakkında yazılan bu metinlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

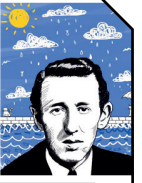
- A)Her iki metinde de örneklemeler kullanılmıştır.
B)İkinci metinde betimleyici anlatım kullanılmıştır.
C)Birinci metinde açıklayıcı anlatım kullanılmıştır.
D)Yukarıdaki metinler bir eleştiriden alınmıştır.

10

Yukarıdaki görselde Şair Orhan Veli Kanık ve ailesi yer almaktadır. Görsel dikkate alındığında aşağıdaki bilgilerden hangisi görselden çıkarılamaz?

- A)Şairin yaşadığı yıllardaki kılık kıyafet tarzları
B)Fotografin bir dış çekim fotoğrafı olup olmadığı
C)Aileyi oluşturan birey sayısı
D)Orhan Veli'nin kardeş sayısı

11 I-Geleneksel Türk şiir yapısını değiştirme iddialarının yanında, özellikle Orhan Veli, yeni sanatçı aydın tipinin dikkate değer temsilcisi olması bakımından da ayrı bir öneme sahiptir.

II-Onlar yeni olanı şiirimizde uygulama amaçlarının yanında, dünya algılarındaki yenilikleri de Cumhuriyet aydınına aktarma peşindedirler. Bu yönüyle onlar, 1940'lı yılların "aydın tipi"ni oluştururlar.

III-Orhan Veli, Cumhuriyetimizin ilk çeyreğinde Türk şiir geleneği mecrasında önemli değişiklikler yapma amacını taşımış Garipçiler veya I. Yeniciler olarak adlandırılan grubu oluşturan üç isimden biridir.

Yukarıdaki parçalar giriş, gelişme ve sonuç olarak sıralandığında doğru sıralama nasıl olur?

- A) II-III-I
 B) II-I-III
 C) III-I-II
 D) I-III-II

12 "Şu şiir beş okka güzel, öteki yarım derece fena, şu eleştirmen üç metre anlıyor, beriki dört santim noksan anlıyor." diyemiyorsun. Bu iş kimin aleyhine acaba? Kim bilir, böyle bir ölçünün olmasını belki de onlar benden çok isterler. Evet, mutlaka benden çok isterler. Zaten, "Bunda ne vezin var, ne kafiye, ne benzetme, ne mecaz, ne mübalağa; demek ki şiir değil." diyenler hep o ölçü fikrinin esiri insanlar değil mi? Bütün kıyamet de o ufacak ölçülerinin ellerinden gittiğini görmelerinden kopmuyor mu? Ama ben gerçek şiirin ölçüsünü arıyorum. "Ölçü yok, kafiye yok, teşbih yok, mübalağa yok; o halde şiir yok." diyenin değil, "Vezin var, kafiye var, teşbih var, mübalağa var, ama şiir nerede?" diyecek olanın ölçüsünü.

Orhan Veli bu sözleriyle ne anlatmak istemiştir?

- A)Şiirde güzellik ölçü ile sağlanmaktadır.
 B)Gerçek şiirin ölçüsünü bulmak imkânsızdır.
 C)Önemli olan vezin, kafiye ve söz sanatları değil de şiirin içeriğidir.
 D)Şiiri sadece şekilden ibaret görenler şiiri sadece ölçü olarak görmektedir.

13

A	Genel bir değerlendirmeye bu şiirlerde Ahmet Hamdi Tanpınar, Necip Fazıl Kısakürek ve Ahmet Muhip Dıranas etkisinden söz etmek mümkündür.
İ	1936 yılının son aylarında önce Melih Cevdet'in daha sonra sırasıyla Orhan Veli ve Oktay Rıfat'ın şiirleri, Yaşar Nabi Nayır'ın sahibi olduğu Varlık dergisinde yayımlanır.
L	Adı geçen bu şairler, aynı zamanda Asım Bezirci tarafından yapılan gruplandırmada Öz Şiirciler olarak nitelendirilmektedir.
M	Bu dergide yayımlanan şiirler, ilk örneklerine Ağustos 1937'de rastlanacak olan Garip döneminin aksine vezinli ve kafiyelidir.

Harflerle gösterilmiş cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istendiğinde aşağıdaki kelimelerden hangisi ortaya çıkar?

- A) İMAL
 B) İLAM
 C) ALİM
 D) İMLA

14

BEDAVA

Bedava yaşıyoruz, bedava;
 Hava bedava, bulut bedava;
 Dere tepe bedava;
 Yağmur çamur bedava;
 Otomobillerin dışı,
 Sinemaların kapısı,
Camekânlar bedava;
 Peynir ekmek değil ama
 Acı su bedava;
 Kelle fiyatına hürriyet,
 Esirlik bedava;
 Bedava yaşıyoruz, bedava
Orhan Veli

Yukarıdaki şiirde geçen altı çizili sözcüğün anlamı hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) Genellikle tahtadan yapılmış, bölme veya çekmelerine eşya konulan kapaklı mobilya
 B) Bir yere girip çıkarken geçilen ve açılıp kapanma düzeni olan duvar veya bölme açıklığı
 C) Göstermelik, satılık şeylerin sergilendiği camlı bölme veya yer, sergen, vitrin
 D) Soda veya potas katılmış silisli kumun ateşte eritilmesiyle yapılan sert, saydam ve çabuk kırılır cisim

15 Bir ortaokulun 8/A sınıfı öğrencilerinden Arda, Anıl, Görkem, Seçil, İrmak, Selin adlı öğrenciler Türkçe dersinden proje ödevi almışlardır. Türkçe öğretmeni bu öğrencileri üçerli iki gruba ayırarak onlardan Orhan Veli Kanık'ın şiirleriyle dinleti hazırlamalarını istemiştir. Öğrenciler Orhan Veli'nin "Hürriyete Doğru, İstanbul'u Dinliyorum, Anlatamıyorum, Gün Olur, Macera, Tren Sesi" şiirlerini okuyarak bir dinleti hazırlamışlardır.

Öğrencilerin okudukları şiirler, grupları ve okuma sıraları ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- İrmak 2. grupta 2. sırada "İstanbul'u Dinliyorum" şiirini okumuştur.
- Arda ile Görkem aynı gruptadır ve şiirlerini arka arkaya okuyacaklardır.
- Seçil ile Anıl arasında bir kişi şiir okuyacaktır.
- Selin son sırada şiir okuyacaktır ve Seçil ile aynı grupta değildir.
- Anlatamıyorum şiirini 2. gruptan bir erkek öğrenci okuyacaktır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesin olarak doğrudur?

- A) Arda şiirini 1. grupta ilk sırada "Macera" adlı şiiri okumuştur.
B) Selin 1. grupta "Gün Olur" adlı şiiri okumuştur.
C) Seçil 2. grupta ilk sırada "Tren Sesi" adlı şiiri okumuştur.
D) Anıl 2. grupta "Anlatamıyorum" adlı şiiri okumuştur.

16 Orhan Veli ( ) çocukluğu süresince bazı hastalıklar ve tehlikeler de yaşadı ( ) Örneğin ( ) beş yaşında yanma tehlikesi geçirdi ve uzun süre tedavi gördü ( ) dokuz yaşında kızamık ( ) on yedi yaşında ise kızıl hastalığına tutulmuştu ( )

Bu metinde yay ayraçlarla gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (,) (.) (,) (;) (,) (.)
B) (;) (.) (;) (;) (,) (.)
C) (,) (.) (;) (;) (,) (.)
D) (,) (:) (,) (.) (,) (.)

17 Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge dizilişi "nesne-yüklem-zarf tümleci" şeklindedir?

- A) İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı.
B) Ağlasam sesimi duyar mısınız, mısralarımda.
C) Mahallemizde senden başka ağaç olsaydı seni bu kadar sevmezdim.
D) Örtüldü hafızanın örtüsü tasalarımın bittiği yerde.

18 Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemdeki fiil edilgen çatılıdır?

- A) Orhan Veli, sanat ve düşünce dünyamızın önemli bir temsilcisi olarak bilinmektedir.
B) Şair, herkesle hatta kendisiyle bile rahatlıkla alay edebilmektedir.
C) Türk şiirini taklitten kurtarmak arzusuyla eskiye dair ne varsa onları atmak ister.
D) Çalışmamızda Orhan Veli'nin şiirlerindeki çocuksu söylemin üzerinde durulmaktadır.

19 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde vurgu farklı bir ögenin üzerindedir?

- A) Orhan Veli, ailede ilk erkek çocuktur.
B) Şairimiz şiirlerini Varlık dergisinde yayımladı.
C) Lisans eğitimini bırakmaya karar veren Kanık, ertesine sene Ankara'ya döndü.
D) Yolcu Notları başlığı altındaki makalelerini Ulus gazetesinde yazdı.

20 Aşağıdaki cümlelerde geçen fiilimsiler gruplandırıldığında hangi cümle dışarda kalır?

- A) Orhan Veli, hece ve aruz ölçülerini kullanmayı reddetti.
B) Onun şiirlerinden aldığım zevki başka hiçbir şairden alamadım.
C) Türk şiirinde çığır açan bir özelliğe sahiptir.
D) Türk edebiyat tarihinde, Birinci Yeni ismi verilen yeni bir şiir akımı başlattı.